

Barnmorskedagarna i Helsingfors 3-4.5.2018

Barnmorskeförbundet: GRATIS PREVENTIVMEDEL ÅT ALLA UNDER 25 ÅR

Barnmorskeförbundet rekommenderar kommunerna att erbjuda ungdomar under 25 år gratis prevention mot graviditeter och könssjukdomar, både kondomer och hormonella preventivmedel. Dessutom bör kommunerna tillgodose en kvalitativ sexual- och preventivrådgivning.

Antalet aborter hos ungdomar i Finland har haft en positiv utveckling. Trots det utförs det flest antal aborter på unga vuxna. Den typiska medicinska aborten utförs på en 20-24 årig kvinna. Oftast är orsakerna till aborten sociala. Majoriteten av klamydiasmittorna konstateras hos unga vuxna och antalet klamydiasmittade bland 20-24-åringar ökar fortfarande. År 2016 konstaterades 14 311 klamydiasmittor vilket är över 700 fler än året innan, och tills vidare det största antalet som meddelats till registret över smittsamma sjukdomar under ett år. Fallen påträffas oftast hos kvinnor och unga vuxna, vilket är typiskt för klamydia. Den högsta förekomsten var i åldersgruppen 20-24. Även gonorré blir allt vanligare bland unga. Nuförtiden smittas oftast en 20-30-åring med gonorré. Antalet gonorrésmittor har tredubblats de tio senaste åren.

Institutet för hälsa och välfärd, Social- och hälsovårdsministeriet samt Befolkningsförbundet har under flera år rekommenderat sina medlemmar att erbjuda gratis preventivmedel till unga. Hösten 2017 påminde Barnmorskeförbundet, genom att skapa en enkät om möjligheten att utveckla gratis preventivmedel till alla åldersgrupper, Finlands alla 311 kommuner om detta, 52 kommuner svarade på enkäten, svaren var i huvudsak negativa.

Ansvar för främjandet av den sexuella- och reproduktionshälsan ligger enligt hälsovårdslagen hos kommunerna och hos studerandehälsovården. Bland de stora kommunerna är det endast ett fåtal som erbjuder gratis preventivmedel, det har verkställts i 10-20 kommuner. Kommunernas beslutsfattande styrs ofta av inbesparingsmöjligheter. Aborterna kostar årligen samhället miljontals euro. Enligt specialister vid Institutet för hälsa och välfärd kan gratis preventivmedel ge en inbesparing på 1,4 miljoner euro i Finland på nationell nivå, i fall av minskat antal aborter.

Det har konstaterats att gratis preventivmedel ökar användningen av prevention. I de kommuner som erbjuder gratis preventivmedel har antalet aborter och könssjukdomar minskat avsevärt. Till exempel i Raumo, där man erbjudit gratis preventivmedel åt unga från och med år 2011, har antalet klamydiasmittor hos 20-åringar minskat med en tredjedel. Man har uppskattat, att Raumo årligen sparar 100 000 euro genom att erbjuda gratis preventivmedel. Norge har testat erbjuda gratis preventivmedel nationellt. Sedan man påbörjat detta har antalet aborter minskat med en tredjedel hos norska ungdomar under 25 år.

Specialisterna understryker dock, att endast utdelningen av preventivmedel inte räcker. Utöver gratis preventivmedel borde det satsas på sexualrådgivningens kvalitet och tillgänglighet. Tack vare utdelning av gratis preventivmedel via studerande- och den grundläggande hälsovården når sexualrådgivningen även de yngre åldersgrupperna. I studerandehälsovården poängteras detta speciellt hos unga män och pojkar. Rådgivningen spelar en avgörande roll speciellt i de så kallade riskgrupperna, där aborterna är samlade. Gratis preventivmedel skulle vara särskilt viktiga åt de unga, vars utgångsläge redan från tidigare är utmanande.

Tilläggsuppgifter:

ordförande Marjo Lyyra, Suomen Kättilöliitto - Finlands Barnmorskeförbund ry,
tel. 045 664 0000, puheenjohtaja@suomenkatiloliitto.fi

För mer information på svenska: Anna Sundqvist, tel. 0504689669.

Den internationella barnmorskedagen har firats den 5 maj sedan år 1991. Varje år önskar barnmorskor, barnmorskeförbund samt deras samarbetspartner över hela världen betona barnmorskearbetets betydelse för främjandet av den sexuella- och reproduktiva hälsan både nationellt och internationellt. Detta års internationella tema är "Midwives leading the way with quality care".

Suomen Kättilöliitto - Finlands Barnmorskeförbund ry är en samorganisation för de som avlagt barnmorskeexamen och för barnmorskestuderande. Finlands barnmorskeförbund främjar den sexuella- och reproduktiva hälsan, utvecklar barnmorskearbetet inom barnmorskans yrkesområde samt ökar barnmorskornas yrkesskicklighet och -kunnande. Förbundet är grundat år 1919 och har 4300 medlemmar i 16 lokala barnmorskeföreningar. Barnmorskeförbundet är en yrkesideell förening; som barnmorskornas fackliga intresseorganisation fungerar Tehy ry.